

Терещенко С.М.
аспірант,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

ІНФОРМАТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МЕНЕДЖЕРІВ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

Компетентнісний підхід став одним із ключових підходів в процесі оновлення змісту сучасної освіти. Його суть полягає у формуванні у випускників необхідних для життя та професійної діяльності компетентностей – динамічних комбінацій «...знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти» [4].

Наковці та педагоги виділяють цілий ряд компетентностей, які є ключовими (загальними, універсальними) для забезпечення нормального функціонування людини в соціумі та є базовими для набуття більш специфічних, фахових (спеціальних предметних) компетентностей. Аналіз підсумкових документів різних міжнародних [1; 2; 3] і вітчизняних [5] програм та проектів, які пов'язані з поняттям «ключові компетентності» показує, що до їх складу відносять такі, які стосуються управління інформацією з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Під інформатичною компетентністю менеджерів у сфері економіки розуміють спроможність здійснювати управлінську діяльність всіх рівнів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Вона базується на теоретичних знаннях про методи і засоби обробки інформації, практичному досвіді використання технічних та програмних засобів, психологічній готовності використовувати існуючі та оволодівати новими технологіями.

Інформатична компетентність є надзвичайно важливою для майбутніх менеджерів у сфері економіки, оскільки у процесі своєї професійної діяльності їм доведеться працювати з великими обсягами різноманітної інформації, аналізувати її та приймати управлінські рішення, здійснювати комунікації, використовуючи при цьому різні інформаційно-комунікаційні технології та інформаційні системи.

На нашу думку, рівень інформатичної компетентності на сучасному етапі є одним із головних показників рівня кваліфікації сучасного менеджера. Крім того, всі, без виключення, науковці, які займаються питаннями компетентнісного підходу в освіті, включають її до складу ключових (загальних) компетентностей, які дають можливість людині бути успішною в міжособистісних стосунках, в професійній діяльності та інших сферах інформаційного суспільства.

Проаналізувавши освітньо-професійні програми підготовки менеджерів, серед освітніх і кваліфікаційних вимог до випускників вищих навчальних закладів у вигляді системи набутих інструментальних, міжособистісних та системних компетентностей виділяємо ті, які передбачають використання

інформаційно-комунікаційних технології в управлінській діяльності у сфері економіки:

- Здатність працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах, а саме:

- уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел;
- уміння будувати комунікаційну мережу для обміну інформацією та налагодження зворотного зв'язку, вести кореспонденцію;
- володіти сучасним рівнем інформаційної та комп'ютерної культури, мати практичні навички роботи на сучасній комп'ютерній техніці.

- Здатність обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати її правомірність, яка складається з:

- уміння на основі інформаційного забезпечення та комп'ютерних технологій розробляти достатню кількість альтернативних варіантів рішень;
- здатність використовувати оргтехніку, універсальні та прикладні програмні продукти з автоматизації виконання функціональних задач відповідно до виду діяльності, документально оформляти управлінські рішення.

- Застосування інформаційно-комунікаційних технологій для здійснення адміністративної, інформаційно-аналітичної та підприємницької функцій, яке передбачає:

- уміння створювати та аналізувати бази даних щодо впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища організацій, структури ринків та стану конкурентного середовища;

- уміння моделювати бізнес-процеси за допомогою комп'ютерної техніки;

- навички володіння методиками та програмними засобами обробки ділової інформації, уміння взаємодіяти із службами інформаційних технологій;

- навички забезпечення ефективного функціонування корпоративних інформаційних систем;

- уміння використовувати сучасні управлінські технології для обґрунтування управлінських рішень;

- уміння застосовувати методики збору, накопичення та обробки інформації з використанням інформаційних технологій;

- уміння використовувати сучасні інформаційні технології та інформаційні системи;

- уміння аналізувати фінансову та статистичну звітність з використанням комп'ютерних технологій;

- уміння формувати на підприємстві систему маркетингової інформації для збору, систематизації та аналізу первинної та вторинної інформації – бази для прийняття обґрунтованих маркетингових рішень;

- здатність організовувати підготовку, презентації та поширення спеціалізованої інформації про продукцію, використовуючи комунікації, у т.ч. PR-технології;

- здатність аналізувати, систематизувати інформацію та вітчизняний і зарубіжний досвід з питань розробки та реалізації нової продукції, використовуючи сучасні технічні засоби та інформаційні технології.

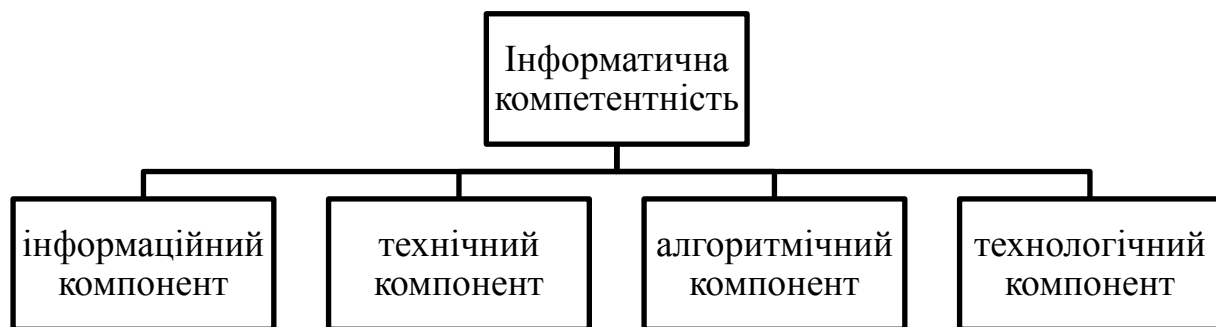
Узагальнивши результати наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників, враховуючи чинні галузеві стандарти вищої освіти, пропонуємо такі компоненти в структурі інформатичної компетентності майбутнього менеджера у сфері економіки (рис. 1):

- інформаційний – уміння знаходити, аналізувати та генерувати інформацію з різних джерел, досвід участі в інформаційних процесах, уміння будувати інформаційні моделі, володіння основами економіко-математичного моделювання, знання про інформаційну безпеку, правові, моральні та етичні аспекти інформаційних ресурсів;

- технічний – знання та досвід роботи з різними видами комп'ютерної техніки, мультимедійного та комунікаційного обладнання, уміння підбирати та використовувати різні пристрої для роботи з інформацією;

- алгоритмічний – здатність до планування, навички складання алгоритмів та програм для розв'язування задач за допомогою комп'ютера;

- технологічний – знання та досвід роботи з різними видами програмного забезпечення, здатність підбирати та використовувати прикладні програми загального та спеціального призначення для розв'язування конкретних задач, уміння використовувати сучасні управлінські інформаційні системи і технології для аналізу та прийняття рішень.

Рис. 1. Структура інформатичної компетентності майбутнього менеджера у сфері економіки

Отже, однією із ключових компетентностей, якою повинні оволодіти майбутні менеджери у сфері економіки в сучасному інформаційному суспільстві є інформатична компетентність. Вона є інструментом щодо управління інформацією, здійснення комунікацій, використання комп'ютерної техніки та програмного забезпечення, а також базою для здійснення фахових функцій менеджера: адміністративної, інформаційно-аналітичної та підприємницької.

Список використаних джерел:

1. Hutmacher Walo. Key competencies for Europe. Report of the Symposium (Berne, Switzerland, March 27-30, 1996). Secondary Education for Europe Project [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED407717.pdf>
2. The definition and selection of key competencies. Executive summary [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oecd.org/pisa/35070367.pdf>
3. Вступне слово до Проекту ТЬЮНІНГ – гармонізація освітніх структур у Європі. Внесок університетів у Болонський процес [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unideusto.org/tuningeu/documents.html>

4. Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. Ред. О. В. Овчарук. – К. : «К.І.С.», 2004. – 112 с.

Швець О.В.

аспірант, асистент,

*Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
імені Тараса Шевченка*

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ

Сучасні освітні тенденції актуалізують необхідність створення нової системи науково-методичного супроводу та інтерактивного інформаційного забезпечення, впровадження інноваційних технологій у професійну підготовку майбутніх фахівців дошкільної освіти. На важливість психолого-педагогічного забезпечення освіти вказує чимало дослідників (І. Баєва, Г. Балл, І. Зимня, Л. Карамушка, Н. Кузьміна, О. Леонтєв, С. Максименко, А. Реан, В. Сітніков, Н. Чепелева, Ю. Швалб, В. Якунін та ін.).

Нині в психолого-педагогічній літературі активізувалася проблема видів наукового супроводу вченими: Г. Бардієв, М. Батіянова, А. Богуш, В. Бенера, І. Валітова, Н. Глуханюк, В. Зінченко, В. Кузьменко, О. Кононко, І. Печенко, Т. Савченко, І. Трубавіна та ін. Науковці розглядають «супровід» з психологічного, соціального, методичного, інформаційного та інших векторів професійної освіти. Окремі сторони супроводу діяльності досліджували: комунікативно-мовленнєвий супровід професійно спрямованого мовлення майбутніх фахівців дошкільної освіти та методично-мовленнєвий супровід підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів, педагогічно-мовленнєвий супровід розвитку дітей дошкільного віку (А. Богуш) [2; 4], психологічний супровід навчально-виховного процесу у вищому технічному навчальному закладі (О. Євдокімова) [6], соціально-психологічний супровід (А. Волосников, О. Кононко, Л. Мітіна, І. Трубавіна [7], І. Печенко), психологічний супровід (Г. Бардієв, М. Бітянова, І. Бех [1], Є. Казакова, Т. Чіркова), науково-методичний супровід (Т. Сорочан) тощо.

Т. Сорочан трактує науково-методичний супровід як спільну професійну діяльність суб'єктів, у ході якої здійснюється опанування нового змісту й технологій навчання та виховання учнів. Суб'єктами означеного супроводу, за Т. Сорочан, є науковці, керівники, вчителі, методисти, викладачі – всі, хто докладає зусиль до впровадження ідей модернізації в освітню практику та сприяє створенню соціально-педагогічних умов для розвитку освіти [2, с. 137].

Г. Підкурманна у праці «Художньо-педагогічна підготовка фахівців дошкільного виховання в педагогічному університеті. (Системний підхід)» радить на практичних заняттях використовувати ділові імітаційні ігри як засіб професійної підготовки студентів, бо в них студенти перетворюються на дітей і вихователя, майстрів мистецтв, організаторів дошкільної освіти, викладачів, науковців; намагаються самостійно долати труднощі, що виникають,